

Kaustisen kunnan Sivistyslautakunta

OIKAISUVAATIMUS

Päätös, josta oikaisuvaatimus tehdään:

Kaustisen kunnan Sivistyslautakunnan 24.4.2024 tekemä päätös § 56 koskien lukion ja perusopetuksen englannin kielen lehtorin virkaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä:

Nimi: Jarmo Savela

Titteli: FM

Päätöksen tiedoksi:

Päätös on annettu tiedoksi 24.4.2024 sähköpostilla.

Vaatimukset:

Kaustisen kunnan Sivistyslautakunnan tekemä päätös § 56 koskien lukion ja perusopetuksen englannin kielen lehtorin valintaa tulee kumota, koska päätös on lainvastainen eikä se ole tarkoituksenmukainen. Lisäksi vaadin, että minut valitaan ansioituneempuna hakijana ko. virkaan.

Perustelut:

Täytän haettavana olevaan tehtävään säädetyt kelpoisuusvaatimukset. Minulla on englannin aineenopettajan kelpoisuus.

Lainsäädäntö velvoittaa työnantajan valitsemaan virkasuhteiseen tehtävään perustuslain yleisillä nimitysperusteilla arvioimalla ansioituneimman hakijan.

Katson, että valintapäätös on perustuslain 125 §:n vastainen.

Perustuslain 125 §:ssä säädetään yleisistä nimitysperusteista julkisiin virkoihin. Näitä ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Yleisiä nimitysperusteita sovelletaan otettaessa virkasuhteeseen kuntaan ja kuntayhtymään.

Perustuslain yleisistä nimitysperusteista taito tarkoittaa koulutuksen ja työkokemuksen avulla hankittuja tietoja ja taitoja, kyky puolestaan viittaa henkilön tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin, kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin vastaaviin tehtävien hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koeteltu kansalaiskunto tarkoittaa yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä. Yleisiä nimitysperusteita on tulkittava yhteydessä asianomaisen viran

yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin, joihin liittyen on otettava huomioon viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset tehtävät. Virkanimitysperusteilla on merkitystä vertailtaessa useampia viranhakijoita keskenään.

Ainoana hakijana, jolla on kolmen vuoden kokemus englannin opettamisesta Kaustisen musiikkilukiossa, minulla on kokemusta jota muilla ei ole. Olen kaikista talon tavoista todella tietoinen. Kolmen vuoden aikana hoidin niin ryhmänohjaajan tehtäviä (joihin olen sen jälkeen hoitanut myös toisaalla) kuin olin vastuuopettaja Taiteiden yön järjestämisessä sekä Opinfakeusmessuilla värväämässä uusia musiikkilukiolaisia. Hoidin koulun kansainväliset asiat vaihto-oppilaiden kanssa ja olin mukana monessa eri projektissa, musiikillisessa ja ei-musiikillisessa. Musiikkilukio tuli hyvin tutuksi tuona aikana.

Yhteisöllisyys on musiikkilukion tärkein piirre ja olen siinä hakijoista eniten ansioitunut, koska olen työtä aiemmin jo tehnyt. Musiikkilukion kollegat tietävät minut osallistuvana ja sosiaalisena opettajana sekä ystävänä, johon side ei ole katkennut edellisten vuosien aikana. Olin alusta lähtien osa musiikkilukiota, en vain työntekijä. Otin osaa niin aamunavausesityksiin kuin vedin ilmaisutaitoa, jota musiikkilukiossa ei ollut ollut vuosien eikä minun jälkeeni ole myöskään ollut. Kurssit olivat todella suosittuja, joten minun lähdeyttäni koululle on jäänyt suuri aukko. Perustin myös elokuvamusiikin kurssin, koska sellaista ei musiikkilukiolla ollut. Olen siis osoittanut niin yhteisöllisyyteni kuin oma-aloitteisuuteni musiikkilukiossa jo aiemmin ja tämä ilman muuta jatkuisi tulevaisuudessa.

Lukion englannin opettajan työstä minulla on yli vuosikymmenen työkokemus. Tämä on harjaannuttanut jo alun alkaen hyvät opetustaitoni opiskelijoiden ohjaamisessa erinomaisiksi ja englannin taitoni, joka oli hioutunut natiivin tasolle jo aiemmin, on nyt varsinkin kahden kielen vertailussa loistavampi kuin koskaan aiemmin. Taitoni käydä kielen asiat läpi on monimuotoistunut ja tavoistani on kiiteltä niiden selkeyden takia.

Vuosien kokemusten takia olen perillä niin sähköisistä YO-kokeista kuin tavallisista kokeista. Sähköisen materiaalin käyttö perinteisen paperisen ohella on tuttua ja monimuotoista. Ne tuovat vaihtelua opetukseen ja näitä metodeja kiitetään vuodesta toiseen. Tätä antia ei voi vähäisemmällä kokemuksella tarjota.

Taitoni luokkahuoneessa oli huomioitu jo nuorena opettajana. Kykyni huomattiin jo opetusharjoittelussa, jonka kautta aukeni sijaisuuksia ja sain ohjata opetusharjoittelijoita jo ennen valmistumistani, vaikka sitä ei oltu aiemmin tehty. Ei harjoittelukouluna yleensä sijaisuuksia jaella, ja tämän faktan tietävät muutkin opettajat.

Draamakoulutukseni pitää englannin tunnit vireänä ja luovina, mistä on paljon kiitosta tullut. Draamakasvatusta minut niin ikään värvättiin opettamaan Avoimeen yliopistoon jo ennen kuin olin aineen opettajaksi valmistunut. Olen siis alun alkaen ollut myös taidokas draamaopettaja, jota kaikki ilmaisutaidon oppilaat ovat kiitelleet. Kurssi soveltui myös omien sekä opiskelijoiden sävellysten käyttöön ja toimi täten kanavana orkesterimusiikille, jota ei olisi muuten tullut kuultua.

Musiikillinen osaamiseni neljän soittimen sekä laulun saralta sopii myös musiikkilukioon ja tuo apua niin englannin opettamiseen kuin esimerkin näyttämiseen. Ymmärrän sen takia myös musiikkilukion musiikillinjalaisia paremmin kuin moni muu aineenopettaja, jolla ei ole musiikillista taustaa. Tietenkään en unohda yleislinjalaisia ja osaan tarjota myös heille erilaisia esimerkkejä. Opetukseni huomioi jokaisen oppijan. Olen myös omien esimerkkien näyttämällä saanut monet ylittämään itsensä ja menemään epämurkavuusalueille, mistä on tullut paljon kiitosta myös vanhemmilta.

Olen todella ansioitunut huomioimaan erilaiset oppijat ja räätälöimään opetuksen jokaisen omien taitojen mukaiseksi. Kiitosta on tullut niin heikompien saamisesta ymmärtämään asiat kuin hyvien haastamisesta vielä parempaan. Ylipäättään olen nuorien kohtaamisessa erinomainen, koska kuuntelen ja ymmärrän heitä. Kiinnostukseni kohteet ovat myös musiikin lisäksi lähellä nuoria populaarikulttuurin ja musiikin tietämyksen kautta. Sen takia mahdollisuuteni kohdata nuoria heidän tasollaan on parempi kuin monella muulla opettajalla. Muistan itse myös omat kouluaikani monta aikuista paremmin, joka edesauttaa nuorten tukemisessa.

Joidenkin opiskelijoiden kanssa yhteys henkilökohtaisiin keskusteluihin on syntynyt nimenomaan kiinnostuksen kohteiden kautta. Moni opiskelija niin musiikkilukiossa kuin sitä ennen ja jälkeenkin on valinnut minut keskustelukumppanikseen. Olen auttanut todella monta nuorta niin englannin kuin muiden aineiden tuskien kanssa, mutta erityisesti omien henkilökohtaisten asioiden kanssa. Olen ollut turvallinen aikuinen monelle, jolla sellaista ei ole ollut ja moni opiskelija on myös pitänyt valmistumisensa jälkeen yllä yhteyttä, joka syntyi lukioaikana. Ei ole ihme, että minulle on - tietääkseni ainoana opettajana - musiikkilukiossa laulettu syntymäpäiväonnitteluja koulun ruokalassa, joka on tapana pelkästään opiskelijoiden kesken.

Kun jätin työni musiikkilukiossa - - - - - tullessa takaisin moni opiskelija oli suorastaan tyrmistynyt. He kirjoittivat minulle vihkoon täyteen viestejä ja minulle tehtiin myös laulu, joka muistetaan musiikkilukion opiskelijoiden sukulaistenkin joukossa tänäkin päivänä. Kuntalaisten joukossa minut tiedettiin loistavaksi opettajaksi jo kun viimeksi musiikkilukiossa työskentelin ja se tiedetään edelleen. Tiedän myös, että minusta oli puhuttu hyvällä vielä vuosien jälkeen niidenkin opiskelijoiden kesken, joita en edes ehtinyt opettaa. Tämä on tapahtunut musiikkilukion seinien sisällä. Minusta kiertää siis edelleen tietoa, että talossa oli myös

toinen loistava englannin opettaja. Tämäkin fakta tukee sitä, että muilla hakijoilla ei ole yhtä paljon meriittejä tähän virkaan kuin minulla. Kykyni vanhempana ja kokeneempana ylittävät täten valitun hakijan, joka ei voi olla yhtä kokenut varsinkaan musiikkilukion suhteen.

Olen siis perustuslain yleisillä nimitysperusteilla vertailtaessa selkeästi pätevämpi kuin tehtävään valittu henkilö.

Perustuslaki rajoittaa työnantajan harkintavaltaa nimityksiä tehtäessä. Mikäli päätös ei perustu perustuslaissa säädettyihin yleisiin nimittämisperusteisiin, päätös on lainvastainen. (Kuopion HAO 14.02.2006 päätös 06/0094/3).

Myös Turun hallinto-oikeus on päätöksessään 14.4.2008 08/0113/1 todennut seuraavasti: Koska sekä A että B täyttivät viran kelpoisuusehdot ja molemmilla oli hakuilmoituksessa mainituissa aineissa samantasoiset ja saman laajuiset yliopisto-opinnot, on arvioinnissa otettava huomioon opettajan työssä saatu työkokemus. Hallinto-oikeus katsoi, että B oli työkokemuksensa vuoksi taidoiltaan selvästi A:ta ansioituneempi. Hän oli myös kyvyiltään sovelias hoitamaan luokanopettajan virkaa. Asiassa ei ollut esitetty riittäviä perusteita sille, että esimerkiksi haastattelussa ilmenneiden seikkojen perusteella A olisi voitu katsoa B:tä ansioituneemmaksi. Kunta ei näin ollen ollut osoittanut, että viranhaltijaa valittaessa olisi otettu huomioon perustuslaissa säädettyt yleiset nimitysperusteet. Valintapäätös oli siten lainvastainen.

Viranhaltijan tekemä nimityspäätös on perusteltava hallintolain 45 §:n 1 momentin edellyttämällä tavalla. Perusteluissa on ilmoitettava, mitkä seikat ja selvitykset ovat vaikuttaneet ratkaisuun. Turun hallinto-oikeus on päätöksessään 15/0133/1 todennut, ettei perusteluja yleensä voida pitää riittävinä, mikäli perustelut koskevat vain virkasuhteeseen otettavan kelpoisuutta ja ansioita. Perusteluista on ilmentävä myös, mitkä ovat ne kelpoisuusvaatimuksiin, yleisiin nimitysperusteisiin ja hakuilmoituksessa etukäteen asetettuihin valintaperusteisiin liittyvät perusteet, joiden nojalla virkasuhteeseen otettava on valittu.

Virkavaalipäätökset kumottiin perustelemattomina, KHO 2017:1457

Kaupungilla oli keväällä 2013 auki 21 luokanopettajan virkaa. Virkoja hakenut A katsoi tulleensa syrjityksi tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain vastaisesti.

Virkavalintapäätösten perustelujen mukaan vertailtaessa opintosuorituksia, opetustyössä saavutetun kokemuksen määrää, opetustehtävien suorittamisesta saatua palautetta sekä haastatteluissa saatua vaikutelmaa, tuli työnantajan mukaan virkaa täytettäessä kysymykseen päätöksessä mainitut hakijat.

Oikaisuvaatimusvaiheessa johtokunta perusteli valinnat seuraavasti: Valinnat oli tehty kokonaisarvioinnin pohjalta, jossa oli arvioitu henkilön työkokemusta,

työstä saatua palautetta, ammatillista osaamista sekä haastattelussa saatua vaikutelmaa.

KHO:n perusteluiden mukaan virantäyttömenettelyyn kuuluu hakijoiden keskinäinen ansiovertailu, jossa hakijoiden kelpoisuutta ja sopivuutta avoinna olevaan virkaan arvioidaan yhdenmukaisin arviointiperustein. Kun otetaan huomioon avoinna olleiden virkojen ja näitä virkoja hakeneiden suuri määrä, ei nimittävältä viranomaiselta voida edellyttää hakijoiden ansioiden keskinäisen yksityiskohtaisen vertailun sisällyttämistä nimitysesitykseen tai –päätökseen.

KHO:n mukaan johtokunnan olisi tullut esittää A:ta ja hänen nimeämiään 13 hakijaa koskeva tasa-arvolaisissa ja viranhaltijalaisissa edellytetty virkaa hakeneiden henkilöiden ansioiden vertailu, jossa koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi otetaan huomioon hakijan viran hoitamisen kannalta merkitykselliset ominaisuudet.

Oikaisuvaatimuksen johdosta annetusta päätöksestä ei ilmennyt niitä seikkoja, jotka A:n osalta oli otettu huomioon kokonaisarvioinnissa, kun oli arvioitu A:n työkokemusta, työstä saatua palautetta, hänen ammatillista osaamista ja haastattelussa saatua vaikutelmaa. Koska yhteenveto hakijoista oli laadittu vasta hallinto-oikeudelle, ei sille voitu antaa ratkaisevaa merkitystä virantäytön perustelujen riittävyttä arvioitaessa. KHO katsoi, että oikaisuvaatimukseen annetusta päätöksestä ei ilmennyt, että A:ta ja hänen nimeämiään hakijoita olisi vertailtu viranhaltijalaisissa ja tasa-arvolaisissa edellytetyllä tavalla ja yleiset nimitysperusteet huomioon ottaen.

KHO:n mukaan asian valmistelu oli ollut puutteellista ja valintapäätös oli syntynyt virheellisessä järjestyksessä. KHO kumosi virkavalintapäätökset lainvastaisina ja palautti ne kaupungille uudelleen valmisteltavaksi.

Kaustisen lukion ja perusopetuksen englannin lehtorin valintaa on perusteltu tarkemmin vain, että valittu oli englantia äidinkielenään puhuva natiivi ja minä puhuin paljon haastattelussa enkä antanut haastateltavien johtaa tilannetta. Sen enempää tarkennusta ei annettu. Ensimmäinen asia ei ole itseisarvo. Pelkkä natiivius ei tuo niitä etuja, joita kokemus ja taidot tuovat tässä tehtävässä. Jälkimmäinen asia ei liity mitenkään tämän viran hoitamiseen, paitsi hyvällä tavalla, koska opettajan on osattava myös puhua.

Olen ainoa hakija, joka oli jo aiemmin hoitanut musiikkilukion englannin opettajan tehtäviä jo kolme vuotta, ja sen jälkeen ollut toisessa lukiossa hoitamassa niin ikään samaa virkaa viime vuodet. Tein työni Kaustisen musiikkilukiossa esimerkillisesti ja edellinen johto oli panokseeni enemmän kuin tyytyväinen ja toivoi jatkossa minun olevan osa musiikkilukion yhteisöä. Myös opiskelijat ja heidän vanhempansa olivat todella tyytyväisiä.

Toimin monessa mukana musiikkilukiossa ja talon toimintavat ovat minulle jo entuudestaan tuttuja. Olin toiminut mallikkaasti niin

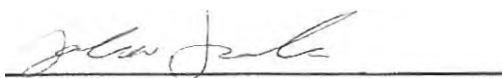
kaustislaisena kuin musiikkilukion opettajana ja olin pidetty kollega, joka ei ollut mitään työtä vastaan ja hoiti asiansa mallikkaasti. Muualta kuin kaustiselta tuleva opettaja, joka ei täällä valmiiksi asu eikä ole musiikkilukiossa työskennellyt, ei omaa tällaista taustaa etunaan. Ylipäätään vähemmän kokemusta omaava ei ole tehtävään minua soveliaampi.

Työhaastattelussa puhuttiin yhteisöllisyyden tärkeydestä ja olen jo ollut pidetty osa musiikkilukion yhteisöä niin opettajien kuin opiskelijoiden kesken. Haastattelussa käytiin myös läpi kuinka suuren aukon - - - - - jättää kokeneena musiikkilukion opettajana. Tuota aukkoa ei kukaan voi kokonaisuudessaan täyttää, mutta vähiten siihen on mahdollisuus sellaisella, joka tulee musiikkilukioon täysin tuntemattomana eikä voi todistaa olevansa jo ennakkoon toimiva osa musiikkilukion yhteisöä. Minä olen kokemukseni ja palautteen kautta jo todistanut asian. On tarkoituksenmukaista täyttää aukko sellaisella, jolla on jo etukäteen tiedossa olevat mahdollisuudet sen täyttämiseen ja nämä perustelut kaikuvat edelleen kuntalaisten kesken. He muistavat minut ja odottavat minun jatkavan hyvää työtä. Samaa voivat sanoa entiset kollegat sekä opiskelijat. Valintani ei ole riski vaan suunnaton etu niin musiikkilukiolle kuin Kaustiselle.

Kaikki edellä mainittu huomioon ottaen Kaustisen kunnan Sivistyslautakunnan 24.4.2024 tekemä päätös § 56 koskien lukion ja perusopetuksen englannin kielen lehtorin valintaa tulee kumota, koska päätös on lainvastainen eikä se ole tarkoituksenmukainen. Lisäksi vaadin, että minut valitaan ansioituneempana hakijana ko. virkaan.

Mikäli valintapäätöstä ei oikaisuvaatimuksen johdosta kumota ja minua valita tehtävään, harkitsen päätöksestä valittamista hallinto-oikeuteen.

Kaustisen kunnassa toukokuun 3. päivänä 2024

Jarmo Savela

Liitteet:

1. Virkavaalipäätös
2. Tutkintotodistukset
3. CV
4. Työtodistus Kaustisen musiikkilukiosta
5. Ote opiskelijoiden palautteista